

the 1990s, the number of publications on the topic of the present review has increased steadily (see Figure 1).

The present review is organized as follows. Section 2 describes the epidemiology of the disease. Section 3 discusses the pathogenesis of the disease. Section 4 describes the clinical picture of the disease. Section 5 discusses the laboratory diagnosis of the disease. Section 6 describes the treatment of the disease. Section 7 discusses the prognosis of the disease. Section 8 discusses the prevention of the disease. Section 9 discusses the control of the disease. Section 10 discusses the future of the disease. Section 11 discusses the conclusion of the review.

2. Epidemiology

The epidemiology of the disease is characterized by a high incidence in the tropics and subtropics, and a low incidence in the temperate zones. The disease is most common in the tropical regions of South America, Africa, and Asia.

The disease is most common in the tropical regions of South America, Africa, and Asia. The disease is most common in the tropical regions of South America, Africa, and Asia. The disease is most common in the tropical regions of South America, Africa, and Asia.

The disease is most common in the tropical regions of South America, Africa, and Asia. The disease is most common in the tropical regions of South America, Africa, and Asia. The disease is most common in the tropical regions of South America, Africa, and Asia.

The disease is most common in the tropical regions of South America, Africa, and Asia. The disease is most common in the tropical regions of South America, Africa, and Asia. The disease is most common in the tropical regions of South America, Africa, and Asia.

The disease is most common in the tropical regions of South America, Africa, and Asia. The disease is most common in the tropical regions of South America, Africa, and Asia. The disease is most common in the tropical regions of South America, Africa, and Asia.

The disease is most common in the tropical regions of South America, Africa, and Asia. The disease is most common in the tropical regions of South America, Africa, and Asia. The disease is most common in the tropical regions of South America, Africa, and Asia.

The disease is most common in the tropical regions of South America, Africa, and Asia. The disease is most common in the tropical regions of South America, Africa, and Asia. The disease is most common in the tropical regions of South America, Africa, and Asia.

HANDE ORTAÇ • Daha İyi misin?

HANDE ORTAÇ 1980 Adapazarı doğumlu. Boğaziçi Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde lisans, Bilgi Üniversitesi Örgütsel Psikoloji Bölümü'nde yüksek lisans eğitimini tamamladı. "Kankurutan" adlı öyküsü altKitap 2008 Öykü Ödülü'nde, "Pembe ve Eflatun" adlı öyküsü KaosGL 2020 Kadın Kadına Öykü Yarışması'nda birincilikle ödüllendirildi. İlk öykü kitabı *Kankurutan* 2011 ve ikinci öykü kitabı *Üç İki Bir Kayıt* 2015 yıllarında yayımlandı. *90'lar Kitabı Çocuk mu, Genç mi?* (haz. Kadir Aydemir, Yitik Ülke Yayınları, 2012) ve *O Yaz* (altKitap, 2013) kitaplarına metinleriyle katkıda bulundu. Öykü, deneme ve eleştiri yazıları *altZine*, *Amargi*, *Dünden Bugünden Edebiyat*, *Feminerva*, *Ian Edebiyat*, *Kitaplık*, *Milliyet Sanat*, *Roman Kahramanları* ve *Trendeki Yabancı* gibi dergilerde ve çeşitli gazetelerde yayımlandı. Elektronik kitap yayınevi *altKitap.net* ve elektronik edebiyat dergisi *altZine.net*'in yazarlarından ve editörlerinden biridir.

İletişim Yayınları 3029 • Çağdaş Türkçe Edebiyat 537

ISBN-13: 978-975-05-3126-2

© 2021 İletişim Yayıncılık A.Ş. / 1. BASIM

1. Baskı 2021, İstanbul

EDITÖR Emre Bayın

KAPAK Suat Aysu

KAPAK RESMİ Gülsün Karamustafa, "Karpuz", 1986, detay

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Berkay Üzüm

BASKI Sena Ofset · SERTİFİKA NO. 45030

Litros Yolu, 2. Matbaacılar Sitesi, B Blok, 6. Kat, No: 4NB 7-9-11

Topkapı, 34010, İstanbul, Tel: 212.613 38 46

CILT Güven Mücellit · SERTİFİKA NO. 45003

Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,

Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 40387

Cumhuriyet Caddesi, No. 36, Daire 3, Seyhan Apartmanı,

Harbiye Mahallesi, Elmadağ, Şişli 34367 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

HANDE ORTAÇ

Daha İyi misin?

Su'ya

İÇİNDEKİLER

<i>Sızı</i>	7
<i>Pembe ve Eflatun</i>	15
<i>Hey</i>	25
<i>Zirve</i>	39
<i>Ah</i>	47
<i>Karbon Kopya</i>	65
<i>Mattasız</i>	79
<i>İyi Hâl</i>	103
<i>Taksi</i>	113
<i>Bir Ayrılık Senfonisi</i>	123
<i>Nostalgi</i>	135

Sızı

“A, deprem oldu.”

“Ne zaman?”

“Şimdi.”

“Nasıl?” Hemen gözlerimi tavandaki avizeye diktim. Kıpırdamıyordu. Ona cevap fırsatı vermeden de yapıştırdım: “Ben hiçbir şey hissetmedim.”

Örgüyü kucağına indirdi. Örgü örmek onu yaşlandırıyor. Benden sadece dört yaş büyük. Değişen görünüşü değil. Hayır. Yaşına göre hâlâ küçük gösteriyor. Kot pantolon üstüne bisiklet yaka gri bir kazak giymiş. Oldukça spor. Tipi genç ablamın, yaşlanan davranışları. Kaşlarını kaldırarak yanında duran bir bardak suyu işaret etti.

“3.6 civarında olmalı.”

Bardaktaki, yüzeyi buruşmuş suya bön bön baktım. Böyle bakarken hep yaptığım gibi iki günlük sakalla gölgelenmiş çenemi avuçladım. Ne tül ne bir eşya, hatta şu zevksiz avizeden sarkan kristaller, kıpırdamıştı. Bir tek, işaret ettiği bardaktaki suyun inkâr edilemez buruşuk yüzeyi. Toprağın belki kilometrelerce derinliklerinde titreşen sismik

dalgaların suyun yüzeyine bıraktığı sessiz halkalar, bardağın çeperlerine doğru sinsice genişliyordu. Gözlerimi kaçırdım. Görmezlikten geldim. Ablam haklı olamazdı. Önemsemedim.

“Nasıl bilebilirsin ki?” Hıh demedim ama demeye getirdim. Küçümsenecek bir konu değildi. İnsanlar hayatı, hayalleri boyunda değil korkuları kadar yaşarlardı. Bunu anneannem söylemiş, annem kanıtlamış ve ablam, bu cümleye bir aile yadigârı gibi hürmet edip uymuştu. Gelmemeliydim. Çok zaman olmuştu, gelmiş bulundum.

Kucağına bıraktığı örgüyü tekrar eline aldı ve sinirle ilmekleri şişe dolamaya başladı. Hareketlerinin aksine konuşmaya başlayınca sesi yumuşacık çıkmıştı. Hiçbir zaman ne hissettiğini anlamadığımızı zanneden annem gibi. Sakladı. Araya yabancılık girmiş. Utandım. Elimdeki yara izime baktım. Kaşındı, kaşıdım.

“3.9’a kadar evde bir şey oynamıyor. Evim sağır olduğu kadar da saf. Sadece şu bardaktaki su her şeyi duyuyor, o uyanık. Suyun yüzeyinde beliren halkaların arasındaki mesafeye göre de şiddeti 3 buçukla 4 arasına yerleştirebiliyorum. Bak şimdi.”

Eğildim. Kafa kafaya vermiş, bir bardak suyun bize bir-iki dakika önce de olsa geçmişimizle ilgili bir sırrı ifşa etmesini bekliyorduk.

“Halkaların arası genişçe, demek 4’e değil, 3 buçuğa daha yakın.”

Elim cep telefonuma gitti. *Twitter*’da Kandilli Rasathanesi’nin hesabına girdim. O konuşmaya devam ediyordu. Bir yandan da bir şişteki ilmekleri boşaltmış, diğer şişe aktarmak için el değiştiriyordu.

“Perdeler ve avizenin kristalleri 4 şiddetinde bir depremlerle kıpırdar. 4.2’de şu köşede duran difenbahyanın yapıkları titrer. 4 buçukta avizenin kristalleri birbirine vurur. 4.7’de

stor perdelerin çubukları çerçeveye, 5'le birlikte şu boncuklu ipleri cama çarpar. Artık 6'da..."

Dinlemediğimi fark etmeyecek kadar kendini konuşmasına kaptırmıştı. Ocaktaki çaydanlığın fokurdadığını duydum. Çayı demlemek için yerimden kalktım.

"Hemen ilk çekmeceyi aç, atıştırılacak bir şeyler var orada. Acıkmışsındır. Neyse ki bu muhitin zemini sağlam."

Sadece konserve ve paketli ürünlerle besleniyordu. Mutfakta canlı bir şeye rastlamak mümkün değildi. Bisküviler, turşular, çikolatalar, galeta çeşitleri, kuru bakliyat, kurutulmuş soğan ve patlıcan, sallama çay. İçeriye seslendim.

"Şeker nerede?"

Güldü ablam. Nasıl tazecik. Havanın pusu kalktı gibi oldu.

"Oğlum bırakmadın gitti şu şekerli çayı!"

"Her şeyi iste onu isteme benden." Ben de ona uydum, kıkırdadım. O duydu bir tek. Eskiden aynı odada yatarken de kıkırdardık, annemle babam duymasın diye, yorganı neredeyse boğazımıza kadar sokup sessiz sessiz gülerdik. Büyüyünce dışarıdaki koskoca dünyayı farklı maceralarla nasıl keşfedeceğimizi anlatırdık. Bu hayalleri bırakalı çok oldu. Ablam çoğunlukla yeri dinliyor şimdi. Kalan zamanlarında da bir muhasebe firmasında kıdemli muhasebeci olarak çalışıyor. Ben de evdeyim, evden çalışıyorum. Gün içinde katettiğim en uzak mesafe yatakla bilgisayar arasındaki üç metre. Nereye gideyim ki. Öyle ha deyince gidilir mi? Tek yoldaşım şekerli çay, onu da benden alırlarsa geriye pek bir şey kalmıyor.

Çayı demleyip ablamın yanına döndüm. Elim çenemde karşısına oturdum.

"İzlerin yine kızarmış, hayırdır, bir şeye mi sıkıldın."

"Yok yahu ne sıkılması, hava soğuk ya ondandır."

* * *

Bilmiyorum sanki, o izler canı sıkılınca kızarır. Sıkıldı çok. İyi ki bir uğradı. Sanki ben ısrar ettim. Şükür kendi kendime yetiyorum bu hayatta. Başka birine ihtiyacım yok. Yalnızım diye ilgiye muhtaç sanıyor bazıları. Yok yahu, ben kaya gibiyim, çok iyiyim, hatta çok mutluyum. Bu mutluluğun hafifliğini hiçbir şeye değişmem. Kazağı ona örüyorum. Ah, bilse kesin beğenmez, beğenmediğini de söylemez, bu beni daha çok üzer. Müşfik bir bakışla kafasını yana yatırıp bakar, yapıyorsun ama ben bunu giymem, sana da diyemem, kıyamam seni kırmaya, der gibi.

“Bizimkileri hiç aramıyormuşsun.”

“Bir şey değişmiyor ki abla, arayıp da ne anlatayim. Ayda bir konuşuyoruz işte. Onlar da aynı, ben de.”

“Olur mu öyle şey, insan her gün biraz biraz değişir. Bir sürü şey olur. Senin de başına türlü olay geliyordur bu koca şehirde. İşin gücün var, anlatılacak bir şey çıkar muhakkak.”

Elindeki ize gözü kaydı. Yüzünü gölgeleyen sakalları da izleri iyice kamufle ediyor artık. Ne düşünür bilmiyorum ki böyle melül bakınca. Ah ne çok korkutmuştu bizi. İnsan her şeyi unuttur ama o günü unutamaz herhalde.

Evden kaçıyordu. Hayır, bavulu almış gizlice sızıyordu. Büyük bir beladan kaçıyordu. Yaramazlık değildi bu. Hiç yaramaz olamayan, doğru çocuklardandı. Her şeyi zamanından önce ve düzgün yapan o harika çocuklardan. Sistem çocuklarından. Hiç mutlu olamayacak ama kurulu düzenleri harika bir şekilde devam ettirecek. Şahane çocuklardan. Devlet asıl bu çocukları bulup bunlara burslar vermeli, orta sınıfın direği çocuklar bunlar. O çocuğu bile çileden çıkardılar. Adı yaramaz kaldı. Hiç yaramaz değildi benim kardeşim. Adı çıktı bir kere, sadece o gün, o anda.

Evde yine kıyamet kopmuştu.

“Huzursuzluktan kaçmanın başka yolları da var. Bu işin çözümü, aramamak sormamak değil.”

Madem doğrudan sordum, bu cevabı da hakettim: “Annemle babam hâlâ kavgacı, değişen bir şey yok. Onlarda da bende de. Neyini soracağım?”

Ne kavgalar hem de! Tabaklar birbirlerinin suratına fırlatılıyor. *Arkorok* kâseler, *arkopal* bardaklar yere güm güm düşüyor. Kırılmamak için yapılmış takımlar etrafta ne kadar cam çerçeve varsa indiriyor. Aynalar şangırdayıp kırılıyor. Ben yüklükten bozma ergen odamdayım artık. Teypte karışık bir kaset, kâh Guns N’ Roses kâh Tarkan çekmişim. Arada Show Radyo cingılı dönüyor. Teybin sesini sonuna kadar açıyorum.

“O evi hatırlıyor musun?”

“Yazlıktan bahsediyorsun değil mi? Unutmak ne mümkün?”

“Ne büyük verandaydı değil mi?”

Hıhlıyor. Gülüyor mü yoksa acıyla mı hatırlıyor anlayamıyorum.

“Biz küçüktük, veranda olması gerektiği kadardı bence.”

Bahçenin kelleşmiş çimenine uzanan düzayak veranda. Suyun bir türlü yeterli gelmediği cılız sarmaşıklar. Yanlış zamanda çiçeklenip meyvesi dalında çürüyen erik ağacı. Dışarının envaiçeşit rengiyle içerinin gülkurusunu ayıran paslı bahçe kapısı. Eksikliydi bizim yazlık. Çocukluğumuz gibi, kısacık mevsiminde süsü bir türlü tamamlanamadı.

Ben o zaman ergensem, on beş işte, o da on bir yaşındaydı. Annem kesme kristal vazoyu yere attı. Babam altta kalmayıp içi takımı bozulmuş lüzumsuz öteberiyle dolu koskoca vitrini tuttuğu gibi aşağıya indirdi. Ben sarsıntıdan anladım. Parke zemin ayaklarımın altında zangırdadı. O da korkuyla odasından fırladı. Üstünde pijamaları vardı. Uykuyla uyanıklık arasındaki o masum şaşkınlıkta deprem oldu zannetmiş, kaçıyor, yaşamak istiyor. Verandaya doğru koşuyor.

Oraya bir çıktı mı kurtuldu sayılır. Uzaktan hayal meyal bizi gördüğünü, bizim ona el salladığımızı, hadi gel yaptığımızı zannetmiş. Onlar çıkmış ben kalmışım diye düşünüp daha da hızlı koşmuş. Biz zannettiklerinin kopan gürültüye gelen komşular olduğunu çok sonra anladık. Yekpare cam kapı kapalı. Görünmez bir engel. Bizi dışarıdaki mutluluktan ayırıyor. Tertemiz. Lekesiz. Örtüldüğünde, evin günahları da örtülüyor. Kardeşim camın içinden dışarı fırlıyor. O kadar korunmasız ki, elini yüzüne siper bile edememiş, önce burnu kırıldı, ardından başının tüm derisi cam kesikleriyle sıyrıldı. Sonra içine düştüğü camlar kollarını kesti.

Lime lime oldu kardeşim.

“Gidiyor musun?”

“Karanlık oldu, yarın da iş var, gideyim abla.”

“Eve mi?”

* * *

Nereye gideyim be ablacım, bu da soru mu? Ben cevap vermeyince sözüne yeni sözle katık yaptı.

“Daha sık gel.”

Kapıda ayakkabılarımı bağlarken çaktırmadan *Twitter*'ı açıp tekrar bir kontrol ettim. Rasathanenin sayfasındaki yeni bilgilendirme, yarım saat önce adalara yakın bir mesafede 3.7 şiddetinde bir deprem olduğunu haber veriyordu.